

Cảnh Xuân (Một bài thơ chực cách đọc)
Nguyễn Văn Thiên

Tiếng Việt của chúng ta thật tuyệt vời ! Bài Cảnh xuân của tác giả Nguyễn Văn Thiên (Thiện Mỹ Giang) viết năm 1972-1973 khi đang học Trung học tại Đà Nẵng. Được sáng tác theo thể "Thuận nghịch đọc" tức là có thể được đọc bằng 2 cách xuôi, ngược đều có nghĩa.

Bài thơ được chia sẻ từ nhà nghiên cứu Dân tộc học và Việt học Đinh Trọng Hiếu ở Paris đăng trên "Khuôn Mặt Văn Nghệ".

Đáng tiếc khi các trang mạng lưu truyền là lại ghi khuyết danh, từ đó mà bài thơ bị đồn là do Hàn Mạc Tử viết.

Khi đọc bài thơ này ta vô cùng khâm phục tác giả của bài thơ, càng thêm yêu quý và càng phải giữ gìn vẻ đẹp của tiếng Việt.

Bây giờ ta hãy chiêm ngưỡng vẻ độc đáo của bài thơ này :

1. Bài thơ gốc:

Ta mếm cảnh xuân ánh sáng ngời
Thú vui thơ rượu chén đầy vơi
Hoa cài giậu trúc cành xanh biếc
Lá quện hương xuân sắc thắm tươi
Qua lại khách chờ sông lặng sóng
Người xuôi thuyền đợi bến đông người
Xa ngân tiếng hát đàn trầm bổng
Tha thướt bóng ai mắt mỉm cười.

2. Đọc ngược bài gốc từ dưới lên :

Cười mỉm mắt ai bóng thướt tha
Bổng trầm đàn hát tiếng ngân xa
Người đông bến đợi thuyền xuôi ngược
Sóng lặng sông chờ khách lại qua
Tươi thắm sắc xuân hương quện lá
Biếc xanh cành trúc giậu cài hoa
Vơi đầy chén rượu thơ vui thú
Ngời sáng ánh xuân cảnh mếm ta.

THÊM CÁCH ĐỌC DO ĐỘC GIẢ TÌM RA

**1. Bỏ 2 chữ đầu mỗi câu trong bài gốc,
(Sẽ có một bài ngũ ngôn bát cú, luật bằng vần bằng):**

Cảnh xuân ánh sáng ngời
Thơ rượu chén đầy vơi
Giậu trúc cành xanh biếc
Hương xuân sắc thắm tươi
Khách chờ sông lặng sóng
Thuyền đợi bến đông người
Tiếng hát đàn trầm bổng
Bóng ai mắt mỉm cười.

2. Bỏ 2 chữ cuối mỗi câu trong bài gốc, đọc ngược từ dưới lên, ta sẽ được bài (ngũ ngôn bát cú, luật bằng vần bằng):

Mắt ai bóng thướt tha
Đàn hát tiếng ngân xa
Bến đợi thuyền xuôi ngược
Sông chờ khách lại qua
Sắc xuân hương quện lá
Cành trúc giậu cài hoa
Chén rượu thơ vui thú
Ánh xuân cảnh mếm ta.

3. Bỏ 3 chữ cuối mỗi câu trong bài gốc:

Ta mến cảnh xuân
Thú vui thơ rượu
Hoa cài giậu trúc
Lá quỳn hương xuân
Qua lại khách chờ
Ngược xuôi thuyền đội
Xa ngân tiếng hát
Tha thuốt bóng ai.

4. Bỏ 3 chữ đầu mỗi câu trong bài gốc, ta đọc ngược từ dưới lên:

Cười mim mắt ai
Bóng trầm đàn hát
Người đồng bến đội
Sóng lặng sông chờ
Tươi thắm sắc xuân
Biếc xanh cảnh trúc
Vời đầy chén rượu
Ngời sáng ánh xuân.

5. Bỏ 4 chữ đầu mỗi câu trong bài gốc:

Ánh sáng ngời
Chén đầy vời
Cảnh xanh biếc
Sắc thắm tươi
Sông lặng sóng
Bến đồng người
Đàn trầm bóng
Mắt mim cười.

6. Bỏ 4 chữ cuối mỗi câu trong bài gốc, ngược từ dưới lên:

Bóng thuốt tha
Tiếng ngân xa
Thuyền xuôi ngược
Khách lại qua
Hương quỳn lá
Giậu cài hoa
Thơ vui thú
Cảnh mến ta .

Nguyễn Văn Thiên